

Íslandspóstur ohf.
Samstæðuársreikningur
2020

Íslandspóstur ohf.
Höfðabakka 9D
110 Reykjavík
kt. 701296-6139

Íslandspóstur ohf.

Samstæðuársreikningur 2020

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar	2-4
Áritun ríkisendurskoðanda	5
Áritun óháðs endurskoðanda	6-7
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	8
Efnahagsreikningur	9
Yfirlit um eigið fé	10
Yfirlit um sjóðstreymi	11
Skýringar	12-28
Ófjárhagslegar upplýsingar	29

Skýrsla stjórnar og forstjóra

Samstæðuársreikningur Íslandspóstshöf. fyrir árið 2020 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga.

Aðalstarfsemi félagsins

Tilgangur félagsins er að veita hvers konar pósthjónustu á grundvelli laga og reglugerða sem þar um gilda. Íslandspóstur höf., gegnir veigamiklu hlutverki í því að tengja fólk, fyrirtæki og samfélög með því að miðla mikilvægum upplýsingum, gögnum og vörum til allra landsmanna og viðskiptavina þeirra hvar sem þeir eru á landinu.

Í lok ársins var einn hluthafi í félaginu. Af fimm meðlimum stjórnar eru tvær konur og þrjú karlar.

Helstu tölur (fjárhæðir í þúsundum króna):

Hagnaður samstæðunnar á árinu samkvæmt rekstrarreikningi nam.....	104.377
Eignir samstæðunnar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi námu.....	6.958.834
Bókfært eigið fé í árslok samkvæmt efnahagsreikningi nam.....	3.307.110
Eiginfjárhlutfall samstæðunnar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi nam.....	47,5%
Fjöldi ársverka á árinu nam.....	601

Hagnaður Íslandspóstshöf. 2020 nam 104 milljónum samanborið við tap upp á tæpar 511 milljónir frá árinu áður. EBITDA ársins var 9%, samanborið við 3,4% 2019 þrátt fyrir tekjusatdrátt í inn- og útflutningi vegna COVID upp á 680 milljónir. Hagnaðarhlutfall félagsins var 1,4% en var 2019 neikvætt upp á -6,6%. Veltufjárhlutfall Íslandspóstshöf. hefur farið batnandi, úr því að vera 0,65 2019 í að vera 1,39 í árslok 2020 og arðsemi eigin fjár er 3,2% en var í árslok 2019 neikvætt upp á -15,9%.

Þróun í starfsemi félagsins og fjárhagslegri stöðu

Árið 2020 var viðburðaríkt hjá félaginu. Nýr forstjóri tók til starfa í lok árs. Mikil endurskipulagning hefur átt sér stað að undanförunu og létt hefur verið á yfirbyggingu félagsins með tilliti til þess að lækka kostnað. Þær aðgerðir hafa borið árangur og segja má að fyrirtækið sé betur í stakk búið til að takast á við komandi verkefni í kjölfar þeirra. Mikil batamerki hafa orðið í rekstri félagsins í kjölfarið og má þakka þeim aðgerðum sem ráðist var í að miklu leyti fyrir getu félagsins til að mæta þeim rekstrarlegu áskorunum sem félagið stóð frammi fyrir árið 2020.

Árið 2020 var fyrsta rekstrarár á gildistíma nýrra póstlaga, sem samþykkt voru um mitt ár 2019 og tóku gildi í upphafi árs 2020. Markmið hinna nýju póstlaga var meðal annars að færa lagaumgjörð póstmála á Íslandi í samræmi við uppfærða pósttilskipun ESB, og þannig í samræmi við það sem þekktist í öðrum EES ríkjum. Ein af þeim breytingum sem fylgdu þannig hinum nýju lögum var niðurfelling einkaréttar íslenska ríkisins á bréfpósti 0-50 gr., sem Íslandspóstur hafði forræði á.

Þar með var 2020 fyrsta ár Íslandspóstshöf. þar sem fyrirtækið starfaði einvörðungu á samkeppnismörkuðum. Sem fyrr segir tilheyrði einkaréttur á bréfasendingum 0-50 gr. formlega íslenska ríkinu og því var 2020 enn fremur fyrsta ár sem íslenska ríkið var ekki handhafi slíks réttar. Fulltrúar framkvæmdavaldsins, með samgöngu- og sveitastjórnarráðuneytið sem og Póst- og fjarskiptastofnunar í fararbroddi, efndu á árinu 2020 til opins samráðs um tilhögun póstmála á Íslandi til famtíðar í kjölfar brottfalls einkaréttarins. Íslandspóstur tók þátt í því samráði og reyndi eftir fremsta megni að vera framkvæmdarvaldinu innan handar.

Niðurstaða framkvæmdavaldsins var sú að Póst- og fjarskiptastofnun útnefndi Íslandspóst alþjónustuveitanda með ákvörðun sinni nr. 13/2020 - Útnefning Íslandspóstshöf. sem alþjónustuveitanda á sviði pósthjónustu um land allt, dags. 11. desember 2020. Ákvörðun þessi er tímabundin samkvæmt orðum hennar til allt að tíu ára. Á árinu 2020 hafði Íslandspóstur hins vegar starfað sem útnefndur alþjónustuveitandi á grundvelli bráðabirgðaákvörðunar Póst- og fjarskiptastofnunar nr. 29/2019 - Skylda Íslandspóstshöf. til að veita alþjónustu um land allt, dags. 11. desember 2019. Báðar ákvarðanir lögðu skyldu á félagið til þess að uppfylla alþjónustuloforð hinna nýju laga, á öllu landinu, í öllum flokkum alþjónustu, en þeir eru bréf; magnpóstur; pakkar upp að 10 kg.; ábyrgðarsendingar; tryggðar sendingar og blindrasendingar upp að 2 kg.

Íslandspóstur hefur þar af leiðandi árs reynslu af því að starfa undir hinum nýju lögum og þeim skyldum sem lagðar voru á félagið með ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar. Í fyrirnefndri ákvörðun nr. 29/2019, var þess krafist að Íslandspóstur myndi halda uppi ákveðnu þjónustustigi um land allt, þar með talið á svæðum þar sem markaðsforsendur voru ekki taldar fyrir hendi af hálfu Póst- og fjarskiptastofnunar. Hreinn kostnaður fyrirtækisins við að verða við þessari þjónustuósk hins opinbera var metinn af hálfu Póst- og fjarskiptastofnunar nema kr. 509 milljónir króna.

Skýrsla stjórnar og forstjóra

Því miður leysti hin síðari ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar ekki alla hnökra á nýjum póstlögum sem annað hvort reyndust fyrirsjáanlegir og raungerðust á árinu 2020, eða þá sem komu í ljós á fyrsta rekstrarári undir nýjum lögum. Vó þar þyngst krafa 17. gr. laganna um að verðskrá alþjónustuveitanda skuli samtímis taka mið af raunkostnaði; að hagnaður skuli vera hæfilegur; verðskrá auðskiljanleg; jafnræðis gætt, að verðskrá skuli vera gagnsæ, auk þess að verð skuli vera notendum viðráðanlegt. Allar þessar kröfur skal verðskrá alþjónustuveitanda uppfylla, samtímis því að sama verð skal innheimt af notendum alþjónustu, óháð því hvar á landinu þeir búa. Vart þarf að fara í grafgötur með þá afstöðu Íslandspósts að félagið hefði fremur kosið að nýta heimild hinna nýju póstlaga til þess að ganga til samninga við framkvæmdavaldið um hvernig best mætti uppfylla framangreindar kröfur sem og aðrar kröfur sem gerðar eru til alþjónustuveitanda.

Stjórn og stjórnendur Íslandspósts hafa markað þá stefnu að félagið skuli vera þátttakandi í fjórðu iðnbyltingunni og hefur Pósturinn nýtt árið 2020 til þess að minnka stafræna skuld og gera gangskör í stafrænni umbreytingu (e. digitalization). Markmiðið er að þróa tækni sem gerir viðskiptavinum kleift að eiga upplýstari viðskipti við Íslandspóst með stafrænum hætti með appi og endurbættum þjónustusíðum. Hugmyndafræðin gengur út á það að viðskiptavinir geti í raun haft "Póstinn í vasanum". Annar hluti af þessari þróun eru nýjar afhendingaleiðir sem styðjast við tækniþróunir samtímans, svo sem ný Póstbox sem tekin voru í notkun víðsvegar um landið, sem og Pakkapor Póstsins sem hafa átt mikilli velgengni að fagna miðað við móttökur viðskiptavina. Áfram verður unnið að því að þróa og bæta þær þjónustuleiðir sem viðskiptavinum stendur til boða, enda má segja að stafræn umbreyting geri Póstinum kleift að veita samtímis betri og kostnaðarminni þjónustu. Þannig má sjá í hendi sér að aukin áhersla á nýjar afhendingaleiðir, ásamt frekari vinnu við sjálfvirknivæðingu geti dregið enn frekar úr kostnaði þegar horft er fram á veginn.

Hinar nýju afhendingaleiðir áttu einnig þátt í því að fyrirtækið gat brugðist betur en hefði mátt ætla við nýju neyslumynstri Íslendinga í kjölfar Covid-19. Nálægðartakmarkanir og takmörkun á fjölda viðskiptavina í verslunum olli því að netverslun á Íslandi „fullorðnaðist“ yfir nótt og hefur færst nær því sem þekktist í nágrannalöndum okkar. Þótt erlend netverslun hafi dregist saman vegna minni samgangna um allan heim, með þeim afleiðingum að margar helstu flutningaleiðir drögust verulega saman eða lokuðust algerlega, fjölgaði innlendum sendingum til muna. Þannig gátu nýjar afhendingaleiðir ekki aðeins annað aukinni eftirspurn, heldur gerðu þær félaginu einnig kleift að veita þjónustu sem stóðst helstu sóttvarnarreglur. Í Póstmiðstöð, dreifingarmiðstöð félagsins, reyndi verulega á starfsfólk, þar sem aukið magn innlendra sendinga gerðist samtímis því að gæta varð að fjarlægðar- og fjöldatakmarkunum. Íslandspóstur átti þó gott samstarf við heilbrigðisráðuneytið og var fyrirtækinu veitt undanþága frá ströngustu skilyrðum fjöldatakmarkana í Póstmiðstöð. Sú undanþága gerði Íslandspósti mögulegt að sinna samfélagslega mikilvægu hlutverki sínu á tímum sem þessum, en fyrirtækið sér meðal annars um að flytja lyf og nauðsynlegan búnað um allt land. Í samhengi sóttvarnaraðgerða má enn fremur halda til haga mikilvægi þess hlutverks sem Pósturinn lék í því að netverslun var möguleg í þeim mæli sem raun bar vitni. Sú staðreynd að neytendur, og ekki síst þeir sem voru í áhættuhópum, gátu orðið sér úti um nauðsynjavörur og sinnt öðrum innkaupum á netinu, var til þess að draga úr samgangi manna á milli þegar Covid-19 var í sem mestri dreifingu.

Sem að framan segir, hafði Covid-19 þær afleiðingar að samdráttur var í erlendum sendingum, sem hafði í för með sér umtalsvert tekjutap sem reyndi á rekstur fyrirtækisins. Hagræðingaraðgerðir undanfarinna tveggja ára léku hins vegar lykilhlutverk í því að félagið var betur í stakk búið til að mæta slíkum áskorunum en ella hefði verið við að búast. Gera má ráð fyrir að þegar Covid-19 faraldurinn verður í rénum, muni magn erlendra sendinga aukast á ný. Á sama tíma er búist við því að vöxtur í innlendra netverslun verði ekki með sama hætti og árið 2020.

Í spám fyrir 2020 var gert ráð fyrir áframhaldandi samdrætti í bréfaþósti og tekjum af þeim þjónustulið. Sá samdráttur var hins vegar meiri en spár höfðu gert ráð fyrir eða um -21% og má ætla að þar hafi Covid-19 einnig haft áhrif. Félagið gerir ráð fyrir enn frekari samdrætti í bréfaþósti á komandi árum, enda hefur íslenska ríkið meðal annars gefið út áform sín um að draga enn frekar úr bréfasendingum. Þá er loku ekki fyrir það skotið að aðrir ófyrirséðir atburðir kunni að hafa frekari áhrif til samdráttar í bréfasendingum.

Að lokum má geta þess að í upphafi árs 2021, eftir að reikningsárinu 2020 lauk, seldi dótturfélag Póstsins, Trönur ehf., helstu eign sína. Um er að ræða fasteign að Dalshrauni, Hafnarfirði.

Skýrsla stjórnar og forstjóra

Stjórnarhættir

Stjórn Póstsins leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur til hliðsjónar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands og starfar í samræmi við eigendastefnu ríkisins, samþykktir félagsins og starfsreglur sem stjórn hefur sett sér. Í reglunum er meðal annars að finna skilgreiningu á valdsviði og verkaskiptingu stjórnar, ákvæði um hæfi stjórnarmanna, reglur um þagnaskyldu og fleira.

Af fimm meðlimum stjórnar eru tvær konur og þrír karlar. Forstjóri er Þórhildur Ólöf Helgadóttir.

Innra eftirlit felur í sér þær reglubundnu aðgerðir og ráðstafanir sem hlutaðeigandi aðili gerir til að stuðla að hagkvæmni rekstrar, öryggi fjármuna, áreiðanleika upplýsinga og almennt að því að markmiðum starfseminnar verði náð og fylgt sé lögum og reglum. Innra eftirlit er byggt á COSO þar sem það er brotið niður í eftirlitsumhverfi, áhættumat, eftirlitsaðgerðir, upplýsingar og samskipti og vöktun innra eftirlits. Allt þetta er unnið með það að markmiði að Íslandspóstur nái markmiðum sínum.

Stjórn hefur, umfram það sem leiðir af lögum, eigendastefnu og framangreindum visireglum um stjórnarhætti, ekki sett sér stefnu um fjölbreytileika í tengslum við stjórn, framkvæmdastjórn og eftirlitsstjórn félagsins með tilliti til þátta á borð við aldur, kyn eða menntunarlegan og faglegan bakgrunn. Telur stjórn framangreind gögn og eftirfylgni félagsins uppfylla markmið slíkrar stefnu.

Stjórn félagsins leggur til að hagnaður ársins verði yfirfærður til næsta árs, en vísar að öðru leyti í ársreikninginn um breytingar á eigin fé félagsins.

Yfirlýsing undirritaðra

Samkvæmt bestu vitneskju minni er ársreikningur þessi saminn í samræmi við VIII. Kafla laga nr. 3/2006 um ársreikninga og gefur glögga mynd af eignum og skuldum, fjárhagsstöðu og rekstrarafkomu félagsins. Skýrsla stjórnar geymir glöggt yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri Íslandspósts, stöðu félagsins og lýsir helstu áhættu- og óvissuþáttum sem félagið stendur frammi fyrir.

Stjórn og forstjóri Íslandspósts ohf. staðfestir hér með ársreikning félagsins með undirritun sinni.

Reykjavík, 22. febrúar 2021

Auður Björk Guðmundsdóttir
Varaformaður stjórnar

Bjarni Jónsson
Formaður stjórnar

Thomas Möller
Meðstjórnandi

Jónína Björk Óskarsdóttir
Meðstjórnandi

Eiríkur Haukur Hauksson
Meðstjórnandi

Þórhildur Ólöf Helgadóttir
Forstjóri

Áritun ríkisendurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Íslandspóstis ohf.

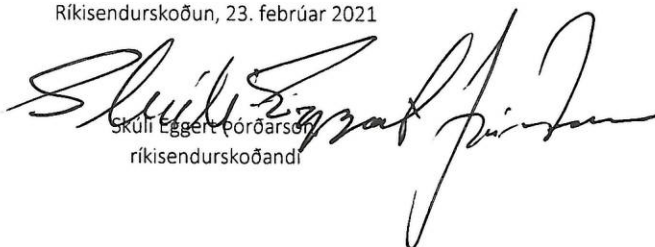
Forsendur, hlutverk og ábyrgð ríkisendurskoðanda

Ríkisendurskoðandi starfar á grundvelli laga nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga, og siðareglur alþjóðasamtaka ríkisendurskoðana. Hlutverk ríkisendurskoðanda er að tryggja að fram fari endurskoðun og eftirlit í samræmi við 4. gr. laganna.

Ríkisendurskoðandi ber húsbóndaábyrgð á störfum þeirra endurskoðenda sem starfa hjá Ríkisendurskoðun og framkvæma endurskoðun á grundvelli laga um endurskoðendur og endurskoðun, lögum um ársreikninga og þeim almennu reglum sem þeir hlíta samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðum.

Endurskoðunin var framkvæmd í samræmi við lög nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga og lög nr. 94/2019 um endurskoðendur og endurskoðun.

Ríkisendurskoðun, 23. febrúar 2021

Skúli Eggeri Þórðarson
ríkisendurskoðandi

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Íslandspóstis ohf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Íslandspóstis ohf. fyrir árið 2020. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilastaðla eins og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn sýni glögga mynd af fjárhagsstöðu Íslandspóstis ohf. 31. desember 2020, afkomu félagsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháð Íslandspósti ohf. og höfum starfað í samræmi við lög nr. 94/2019 um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglur endurskoðenda. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflagð nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á samstæðuársreikningnum.

Aðrar upplýsingar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri (stjórnendur) eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreiknings eru stjórnendur ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Íslandspóstis ohf. og setja inn skýringu ef þess er þörf. Ef við á skulu stjórnendur setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendu um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreiknings, nema stjórnendur hafa ákveðið að leysa félagið upp eða hættu starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika.

Stjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit á samstæðuársreikningnum. Nægjanleg vissu er mikið öryggi, en ekki trygging þess að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðun var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýnni hugsun. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- > Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit á reikningnum. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá reglum innra eftirlits.
- > Öflum skilnings á innra eftirliti í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir og meta hvort það tryggir viðunandi árangur.
- > Metum hvort reikningssskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningssskilareglur.
- > Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- > Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu og innihald, þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- > Öflun fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn félagsins um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar. Jafnframt var upplýst um mikilvæg atriði sem fram komu við endurskoðunina, þar á meðal eftir atvikum verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, 23. febrúar 2021

Hinrik Þór Harðarson
endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2020

	Skýr.	2020	2019
Rekstrartekjur	5	6.369.449	6.351.205
Aðrar tekjur		<u>1.087.962</u>	<u>1.393.885</u>
		<u>7.457.411</u>	<u>7.745.090</u>
Laun og launatengd gjöld	6	(4.708.232)	(5.145.400)
Beinn kostnaður við póstdreifingu		(1.222.909)	(1.361.103)
Annar rekstrarkostnaður		(733.092)	(747.778)
Kostnaður vegna endurskipulagningar	6	<u>(117.388)</u>	<u>(225.135)</u>
		<u>(6.781.621)</u>	<u>(7.479.416)</u>
Rekstrarafkoma fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA)		<u>675.790</u>	<u>265.674</u>
Afskriftir fastafjármuna	8	<u>(481.054)</u>	<u>(646.253)</u>
Rekstrarhagnaður (tap) fyrir skatta		<u>194.736</u>	<u>(380.579)</u>
Fjármunatekjur		49.481	33.834
Fjármagnsgjöld		(162.444)	(301.556)
Gengismunur		61.960	7.290
	9	<u>(51.003)</u>	<u>(260.432)</u>
Hagnaður (tap) fyrir skatta		<u>143.733</u>	<u>(641.011)</u>
Tekjuskattur	10	(20.275)	116.808
Hagnaður (tap) af áframhaldandi starfsemi		123.458	(524.203)
Aflögð starfsemi	16	<u>(19.082)</u>	<u>13.381</u>
Hagnaður (tap) ársins		<u><u>104.377</u></u>	<u><u>(510.822)</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Eignir	Skýr.	31.12.2020	31.12.2019
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	11	3.315.104	3.431.707
Óefnislegar eignir	12	269.000	107.675
Húsaleigugæign	17	633.918	638.806
Langtímakröfur	13	252.850	485.460
Eignarhlutir í öðrum félögum		52.383	52.383
Reiknuð skattinneign	20	168.601	188.875
		<u>4.691.856</u>	<u>4.904.906</u>
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	15	115.475	132.709
Viðskiptakröfur	14	839.432	860.764
Aðrar skammtímaskröfur		65.989	120.877
Handbært fé		1.023.338	562.204
Veltufjármunir í áframhaldandi starfsemi		<u>2.044.234</u>	<u>1.676.554</u>
Eignir flokkaðar til sölu	16	222.744	500.776
Veltufjármunir samtals		<u>2.266.978</u>	<u>2.177.330</u>
Eignir		<u>6.958.834</u>	<u>7.082.236</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Hlutfé	18	2.947.500	2.947.500
Lögbundinn varasjóður		367.927	367.927
Bundið eigið fé		16.958	30.011
(Ójafnað tap) óráðstafað eigið fé		(25.275)	(142.705)
Eigið fé		<u>3.307.110</u>	<u>3.202.733</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Vaxtaberandi skuldir	19	1.457.501	1.650.922
Húsaleiguskuldbinding	17	559.187	552.338
		<u>2.016.687</u>	<u>2.203.260</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir		538.766	485.788
Vaxtaberandi skuldir	19	177.645	302.063
Næsta árs afborganir húsaleiguskuldbindingar	17	96.350	99.397
Aðrar skammtímaskuldir	21	821.058	763.061
Skammtímaskuldir í áframhaldandi starfsemi		<u>1.633.819</u>	<u>1.650.309</u>
Skuldir sem tengjast eignum sem flokkaðar eru til sölu	16	1.218	25.935
Skammtímaskuldir samtals		<u>1.635.038</u>	<u>1.676.244</u>
Skuldir		<u>3.651.725</u>	<u>3.879.504</u>
Eigið fé og skuldir		<u>6.958.834</u>	<u>7.082.236</u>

Yfirlit um eigið fé ársins 2020

	Hlutfé	Lögbundinn varasjóður	Bundið eigið fé	Óráðstafað (ójafnað) eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
2019							
1. janúar 2019	1.447.500	367.927	21.681	391.172	2.228.280	9.060	2.237.340
Nýtt hlutfé	1.500.000				1.500.000		1.500.000
Áhrif af sölu dótturfélags				(14.725)	(14.725)	(9.060)	(9.060)
Áhrif innleiðingar IFRS 16			8.330	(8.330)			(14.725)
Bundin hlutdeild í afkomu				(510.822)	(510.822)		0
Tap ársins				(142.706)			(510.822)
31. desember 2019	2.947.500	367.927	30.011	(142.706)	3.202.733	0	3.202.733
2020							
1. janúar 2020	2.947.500	367.927	30.011	(142.706)	3.202.733		3.202.733
Áhrif af sölu dótturfélags			(17.987)	17.987			0
Bundin hlutdeild í afkomu			4.933	(4.933)			0
Hagnaður ársins				104.377	104.377		104.377
31. desember 2020	2.947.500	367.927	16.958	-25.275	3.307.109	0	3.307.109

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

	Skýr.	2020	2019
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður/(Tap) ársins		104.377	(510.822)
Rekstrarliðir sem hreyfa ekki handbært fé:			
Afskriftir	8	481.054	666.487
Söluhagnaður eigna		(2.717)	(63.886)
Söluhagnaður hlutabréfa		0	(16.268)
Hrein fjármagnsgjöld		68.409	263.952
Tekjuskattur	10	20.275	(116.808)
Hækkun, (lækkun) skuldbindinga		475	(521)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		671.873	222.134
Vörubirgðir, lækkun		17.233	28.432
Aðrar rekstartengdar eignir, lækkun		85.335	121.237
Rekstartengdar skuldir, hækkun		358.684	46.575
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		1.133.125	418.378
Innborgaðir vextir og arður		49.481	34.240
Greiddir vextir		(72.042)	(145.073)
Innborgaður gengismunur		61.960	7.290
Handbært fé frá rekstri		1.172.525	314.835
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptar óefnislegar eignir	12	(214.978)	(38.671)
Fasteignir og lóðir	11	(7.773)	(359.490)
Áhöld, tæki og bifreiðar		(229.271)	(85.994)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir		199.885	124.331
Hreint sjóðstreymi vegna sölu á dótturfélögum		17.754	2.609
Hækkun á kröfum á tengd félög		13.344	0
		(221.039)	(357.215)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímaskulda		(379.545)	(1.014.925)
Afborganir af leiguskuldbindingu	17	(80.013)	(122.811)
Afborganir vaxtagjalda af leiguskuldbindingu	17	(30.795)	(17.434)
Innborgað hlutafé	18	0	970.619
Nýjar langtímaskuldir		0	603.400
Lækkun á skammtímask. við lánastofnanir		0	(12.581)
		(490.353)	406.268
Hækkun handbærs fjár		461.132	363.888
Handbært fé í upphafi árs		562.204	198.477
Handbært fé flokkað til sölu	16	0	(160)
Handbært fé í lok árs		1.023.337	562.205
Fjárfestingar- og fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa			
Vaxtaberandi láni breytt í hlutafé	18		529.381
Sala dótturfélags gegn skuldabréfi		31.000	6.500

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Íslandspóstur ohf. (félagið) er opinbert hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 2/1995 um hlutafélög.

Íslandspóstur ohf. er með heimilisfesti á Íslandi og er lögheimili félagsins að Höfðabakka 9D, 110 Reykjavík.

Ársreikningur þessi hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sem samstæðunnar. Í árslok 2020 er dótturfélag samstæðunnar eitt, Trönur ehf. en í árslok 2019 voru þau tvö. Samskipti ehf var selt á árinu 2020 ásamt því að Trönur ehf. er framsett sem eignir flokkaðar til sölu. Sjá nánar skýringu nr. 16 um eignir flokkaðar til sölu og aflagða starfsemi.

Stjórn félagsins og forstjóri staðfestu samstæðuársreikninginn með undirritun sinni þann 22. febrúar 2021.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Samstæðuársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Samstæðuársreikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum nema í eftirfarandi tilfellum:

- Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum eru færðir með hlutdeildaraðferð.
- Eignir flokkaðar til sölu eru færðar á því sem lægra reynist, bókfærðu verði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði.

Samstæðuársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Samstæðuársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna, nema annað sé tekið fram.

3. Innleiðing á nýjum og endurskoðuðum alþjóðlegum reikningsskilastöðlum (IFRS).

Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil er hófust 1. janúar 2020, sem Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar. Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir í útgáfu sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast síðar, en heimilt er að taka upp fyrr. Áhrif annarra staðla, breytinga og túlkana í útgáfu sem ekki hafa tekið gildi eru að mati stjórnenda engin eða óveruleg fyrir reikningsskil samstæðunnar.

4. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur eru byggðar á sögulegum gögnum og öðrum viðeigandi þáttum. Endanleg niðurstaða kann að vera frábrugðin þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrif breytinga á reikningshaldslegu mati eru færð á því tímabili sem að matið er endurskoðað og síðari tímabilum ef við á.

Upplýsingar um mikilvægar ákvarðanir þar sem mat stjórnenda og reikningsskilaaðferðir hafa mest áhrif á skráðar fjárhæðir eigna og skulda í ársreikningnum er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring 11 - mat á líftíma varanlegra rekstrarfjármuna
- Skýring 12 - mat á líftíma óefnislegra eigna
- Skýring 13 og 14 - mat á niðurfærslu langtímakrafna og viðskiptakrafna
- Skýring 15 - mat á niðurfærslu birgða
- Skýring 16 - mat á gangvirði eigna flokkaðra til sölu
- Skýring 17 - mat á leigutíma og afvöxtunarstuðli

5. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur samstæðunnar greinast þannig:

	2020	2019
Innlendar pósttekjur	5.087.522	5.526.850
Tekjur vegna alþjónustuskyldu	509.000	0
Erlendar pósttekjur	772.927	824.354
	<u>6.369.449</u>	<u>6.351.205</u>

Vegna lokunar landamæra víðsvegar um heim í kjölfar COVID og takmarkandi flutningaleiða þá drógust tekjur saman vegna inn- og útflutnings. Tekjusamdráttur vegna þess var um 680 milljónir kr. á árinu.

Skýringar

6. Laun og annar starfsmannakostnaður

	2020	2019
Laun	3.866.915	4.117.843
Lífeyrissjóður	503.492	545.140
Önnur launatengd gjöld	281.129	355.306
Annar starfsmannakostnaður	56.696	127.110
Laun og annar starfsmannakostnaður	<u>4.708.232</u>	<u>5.145.400</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	601	721

Laun og hlunnindi stjórnar, forstjóra og lykilstjórnenda námu 153,6 milljónum kr. á árinu (2019: 207,6 milljónir kr.). Þar af voru laun forstjóra 28,3 milljónir kr. (2019: 41,6 milljónir kr.) og laun til stjórnarmanna 12,3 milljónir kr. (2019: 14 milljónir kr.). Greiðslur í lífeyrissjóð vegna mótfamlags námu á árinu 23,6 milljón kr. (2019: 29,1 milljón kr.). Laun stjórnarformanns eru tvöföld laun stjórnarmanns. Samningar við stjórnendur félagsins kveða hvorki á um kauprétt á hlutum í félaginu né sérstakar greiðslur við starfslok. Uppsagnarfrestur stjórnenda er gagnkvæmur 6 mánuðir en uppsagnarfrestur forstjóra er 6 mánuðir. Hluta af ári voru tveir forstjórar á launum hjá félaginu auk stjórnenda sem létu af störfum á árinu.

Félagið hefur skuldbundið sig til að greiða viðbótarframlag til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins sem nemur 6% af mismun heildarlauna og viðmiðunarlauna þeirra starfsmanna sem nýta sér rétt til greiðslu iðgjalda í sjóðinn meðan þeir starfa hjá félaginu.

Kostnaður vegna endurskipulagningu rekstrar á árinu 2020 var 117 milljónir kr. (2019: 225 milljónir kr.) og er færður í sér línu í rekstrarreikningi. Staða á skuldbindingu vegna endurskipulagningar í lok árs er 16,9 milljónir kr. (2019: 70 milljónir kr.) og er færð meðal skammtímaskulda.

7. Þóknun til endurskoðanda

Þóknun til Ríkisendurskoðunar greinist þannig:

	2020	2019
Endurskoðun ársreiknings	7.849	6.636
Könnun árshlutareiknings	3.396	2.768
	<u>11.245</u>	<u>9.404</u>

8. Afskriftir

Afskriftir greinast þannig:

	2020	2019
Afskriftir rekstrarfjármuna samanber skýring nr. 11	339.136	466.118
Afskriftir óefnislegra eigna samanber skýring nr. 12	53.653	62.804
Afskriftir leigueigna samanber skýring nr. 17	88.266	117.331
	<u>481.054</u>	<u>646.253</u>

9. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur greinast þannig:

	2020	2019
Arður af hlutabréfaeign	35.286	16.429
Vaxtatekjur	14.196	17.406
	<u>49.482</u>	<u>33.835</u>

Fjármagnsgjöld greinast þannig:

Vaxtagjöld af skammtímaskuldum við lánastofnanir	(0)	(1.653)
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum	(130.854)	(190.204)
Vaxtagjöld af fjármögnunarleigusamningum	(30.795)	(17.434)
Sölutap hlutabréfa	0	(88.798)
Dráttarvaxtagjöld	(796)	(1.222)
Önnur vaxtagjöld	0	(2.245)
	<u>(162.445)</u>	<u>(301.556)</u>

Gengismunur af fjáreignum og fjárskuldum greinist þannig:

Gengishagnaður	<u>61.960</u>	<u>7.290</u>
	<u>(51.003)</u>	<u>(260.432)</u>

Skýringar

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í samstæðuársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 20,3 milljónir kr. (2019: tekjufærð fjárhæð 116,8 milljónir kr.). Ekki kemur til greiðslu tekjuskatts á árinu 2021 þar sem tekjuskattsstofn félagsins er neikvæður vegna uppsafnaðs taps fyrri ára.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:	2020		2019	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður (tap) fyrir skatta	143.733		(641.011)	
Skatthlutfall	(28.747)	-20,0%	128.202	-20,0%
Fenginn arður	7.057	4,9%	3.286	-0,5%
Aflögð starfsemi	1.323	0,9%	1.883	-0,3%
Ófrádráttarþær kostnaður	(4)	0,0%	(15.736)	2,5%
Aðrir liðir	95	0,1%	(827)	0,1%
Reiknaður tekjuskattur	(20.275)	-14,1%	116.808	-18,2%

11. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Áhöld, tæki og bifreiðar	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða 1.janúar 2019	4.085.854	3.589.076	7.674.930
Fært út við sölu dótturfélaga	0	(26.519)	(26.519)
Endurflokkun á milli flokka varanlegra rekstrarfjármuna	461.583	(461.583)	0
Endurflokkun rekstrarfjármuna	(223.403)	0	(223.403)
Eignfært á árinu	354.540	90.400	444.939
Fært meðal eigna flokkaðra til sölu	(262.080)	(98.148)	(360.228)
Selt og aflagt á árinu	(123.481)	(217.530)	(341.011)
Staða 1. janúar 2020	4.293.013	2.875.696	7.168.709
Eignfært á árinu	7.773	229.271	237.044
Selt og aflagt á árinu	0	(53.941)	(53.941)
Staða 31. desember 2020	4.300.786	3.051.026	7.351.812
Afskriftir			
Staða 1.janúar 2019	1.696.196	1.982.422	3.678.618
Fært út við sölu dótturfélaga	0	(18.659)	(18.659)
Afskrift ársins	163.335	302.782	466.117
Fært meðal eigna flokkaðra til sölu	(34.673)	(45.939)	(80.612)
Selt og aflagt á árinu	(146.563)	(161.899)	(308.462)
Staða 1. janúar 2020	1.678.295	2.058.707	3.737.002
Afskrift ársins	140.789	198.346	339.136
Selt og aflagt á árinu	0	(39.430)	(39.430)
Staða 31. desember 2020	1.819.085	2.217.623	4.036.708
Bókfært verð			
Bókfært verð 1. janúar 2019	2.389.658	1.606.654	3.996.312
Bókfært verð 31. desember 2019	2.614.718	816.989	3.431.707
Bókfært verð 31. desember 2020	2.481.702	833.402	3.315.104
Afskriftarhlutföll	0-4%	10-33%	

Skýringar

11. Varanlegir rekstrarfjármunir (frh.)

Á eignum félagsins hvíla tryggingabréf og skuldabréf til tryggingar eftirstöðva skulda að fjárhæð 1.638 milljónir kr. Allar fasteignir félagsins eru veðsettar. Það er mat stjórnenda að virðisrýrnun vegna COVID sé óveruleg á fastafjármuni félagsins.

Fasteignamat og váttryggingamat eigna samstæðunnar í árslok:

	Fasteignamat	Váttrygginga- mat	Bókfært verð
Fasteignir og lóðir	2.439.336	4.041.650	2.481.702
Áhöld, tæki og bifreiðar, eignatryggingar		3.043.618	833.402

12. Óefnislegar eignir

Hugbúnaður

Kostnaðarverð

Staða 1. janúar 2019	494.266
Endurflokkun vegna eigna flokkaðra til sölu	(3.881)
Eignfært á árinu	39.322
Staða 31. desember 2019	529.707

Staða 1. janúar 2020	529.707
Eignfært á árinu	214.978
Staða 31. desember 2020	744.685

Afskriftir

Staða 1. janúar 2019	360.039
Endurflokkun vegna eigna flokkaðra til sölu	(811)
Afskrift ársins	62.804
Staða 31. desember 2019	422.032

Staða 1. janúar 2020	422.032
Afskrift ársins	53.653
Staða 31. desember 2020	475.685

Bókfært verð

Bókfært verð 1. janúar 2019	134.227
Bókfært verð 31. desember 2019	107.675
Bókfært verð 31. desember 2020	269.000

Afskriftarhlutföll	20%
--------------------------	-----

Það er mat stjórnenda að virðisrýrnun vegna COVID sé óveruleg á óefnislegar eignir félagsins.

13. Langtímakröfur og skuldabréfaeign

	2020	2019
Staða í ársbyrjun	657.695	760.127
Viðbætur	806.765	886.066
Innborganir á árinu	(1.092.251)	(988.498)
Staða í árslok	372.209	657.695
Niðurfærsla langtímakrafna	(88.819)	(84.537)
Skammtímahluti langtímakrafna	(30.540)	(87.699)
Staða í árslok	252.850	485.460

Kröfur á erlend pósthvirrtæki eru flokkaðar meðal fastafjármuna sem langtímakröfur. Um er að ræða kröfur sem myndast við uppgjör endastöðvatekna og -gjalda vegna póstsendinga milli landa. Greiðslur vegna viðskiptanna geta borist allt að tveimur og hálfu ári eftir að krafa myndast. Endastöðvatekjur og -gjöld drógust saman vegna lokunar landamæra í COVID. Aukið var í niðurfærslu erlendra viðskiptakrafna fyrir árið 2020 vegna óvissu á tekjuflæði eftir COVID, var þá sérstaklega horft til landa eins og Kína sem stoppaði sendingar til Íslands í lok júní. Skuldabréfaeign í árslok 2020 nam 26,1 milljón kr. (2019: 6,5 milljónir kr.) þar af koma 3,7 milljónir kr. til greiðslu á næsta ári.

Skýringar

14. Viðskiptakröfur

	31.12.2020	31.12.2019
Viðskiptakröfur	885.662	917.057
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(46.231)	(56.292)
	<u>839.432</u>	<u>860.764</u>

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinast þannig:

Staða í ársbyrjun	(140.829)	(132.751)
Breyting á niðurfærslu	12.079	2.516
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu	(6.299)	(10.594)
Staða í árslok	<u>(135.049)</u>	<u>(140.829)</u>

31.12.2020

	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Vænt útlánatap	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	2%	841.041	(17.886)	823.155
1 - 90 daga	35%	20.465	(7.163)	13.302
91 - 180 daga	71%	601	(427)	174
> 181 daga	88%	23.556	(20.754)	2.802
Samtals innlendar viðskiptakröfur		<u>885.663</u>	<u>(46.230)</u>	<u>839.432</u>

	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Vænt útlánatap	Bókfært verð
Erlendar viðskiptakröfur 2020	30%	256.279	(77.635)	178.643
Erlendar viðskiptakröfur 2019	7%	91.538	(6.630)	84.908
Erlendar viðskiptakröfur 2018	93%	2.795	(2.587)	208
Erlendar viðskiptakröfur 2017	100%	1.967	(1.967)	0
Samtals erlendar viðskiptakröfur		<u>352.578</u>	<u>(88.819)</u>	<u>263.759</u>

Samtals innlendar og erlendar .....

		<u>1.238.241</u>	<u>(135.049)</u>	<u>1.103.191</u>
--	--	------------------	------------------	------------------

31.12.20219

	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Vænt útlánatap	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	2%	831.136	(17.306)	813.830
1 - 90 daga	20%	35.857	(7.136)	28.721
91 - 180 daga	64%	17.492	(11.207)	6.285
> 181 daga	63%	32.571	(20.643)	11.928
Samtals innlendar viðskiptakröfur		<u>917.056</u>	<u>(56.292)</u>	<u>860.764</u>

	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Vænt útlánatap	Bókfært verð
Erlendar viðskiptakröfur 2019	13%	520.478	(68.449)	452.029
Erlendar viðskiptakröfur 2018	9%	126.788	(11.745)	115.043
Erlendar viðskiptakröfur 2017	96%	3.054	(2.945)	110
Erlendar viðskiptakröfur 2016	100%	1.398	(1.398)	0
Samtals erlendar viðskiptakröfur		<u>651.718</u>	<u>(84.537)</u>	<u>567.181</u>

Samtals innlendar og erlendar .....

		<u>1.568.774</u>	<u>(140.829)</u>	<u>1.427.945</u>
--	--	------------------	------------------	------------------

Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára. Viðskiptakröfur eru afskráðar þegar þær eru sannarlega tapaðar skv. lögum nr. 90/2003. Innheimtanleiki innlendra viðskiptakrafna var mjög góður á árinu þrátt fyrir COVID en óljóst er hvaða áhrif COVID hefur á erlendar viðskiptakröfur þar sem þær eru gerðar upp allt að 18 mánuðum eftir að þjónusta hefur verið innt af hendi.

Skýringar

15. Vörubirgðir

	31.12.2020	31.12.2019
Birgðir rekstrar- og söluvara	55.331	74.910
Frímerkjabirgðir	60.145	57.799
	<u>115.475</u>	<u>132.709</u>

Félagið gjaldfærði á árinu 7 milljónir kr. (2019: 29,4 milljóni kr.) vegna niðurfærslu á birgðum og 38,8 milljónir (2019: 210 milljónir kr.) í kostnaðarverð seldra vara.

16. Eignir flokkaðar til sölu og aflögð starfsemi

Á árinu 2020 seldi Íslandspóstur ohf. eitt dótturfélag, Samskipti ehf og tvær fasteignir. Á árinu 2019 voru tvö dótturfélög seld, Gagnageymslan ehf. og Frakt flutningsmiðlun ehf. Sú starfsemi er flokkuð sem aflögð starfsemi í rekstrarreikningi samstæðunnar. Íslandspóstur ohf. átti eitt dótturfélag í árslok, Trönur ehf. og er sú starfsemi framsett meðal eigna haldið til sölu og flokkuð sem aflögð þar sem öllum skilyrðum um eign haldið til sölu samkvæmt IFRS 5 er mætt. Þegar starfsemi hefur verið skilgreind með þessum hætti þá eru samanburðartölur endurgerðar til samræmis samkvæmt IFRS 5. Sala dótturfélaga og eigna er liður félagsins í að einbeita sér að kjarnastarfsemi.

Áhrif aflagðrar starfsemi á rekstrarreikning:	2020	2019
Tekjur	-	212.212
Gjöld	(11.250)	(215.032)
Tekjuskattur	(1.583)	(67)
Hagnaður (tap) vegna sölu aflagðra félaga	(6.249)	16.268
Hagnaður (tap) af aflagðri starfsemi	<u>(19.082)</u>	<u>13.381</u>
	31.12.2020	31.12.2019
Óefnislegar eignir	-	2.371
Varanlegir rekstrarfjármunir	222.744	430.592
Tekjuskattsinneign	-	521
Vörubirgðir	-	7.724
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	-	59.408
Handbært fé	-	160
Eignir flokkaðar til sölu	<u>222.744</u>	<u>500.776</u>
Vaxtaberandi skuldir	-	6.708
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	1.218	19.227
Skuldir tengdar eignum flokkuðum til sölu	<u>1.218</u>	<u>25.935</u>
	2020	2019
Sjóðstreymi aflagðrar starfsemi		
Rekstrarhreyfingar.....	(3.561)	5.604
Fjárfestingarhreyfingar.....	-	(5.441)
Fjármögnunarhreyfingar.....	3.561	(42.527)

Skýringar

17. Leigusamningar

Frá og með 1. janúar 2019 urðu breytingar á reikningshaldslegri meðferð rekstrarleigusamninga í reikningsskilum leigutaka. Í stað þess að gjaldfæra leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið skráir félagið nú, með fáum undantekningum, nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga. Nánari lýsingu á reikningsskilaaðferðum fyrir leigusamninga má finna í skýringu nr. 26.

Félagið hefur gert leigusamninga um fasteignir sem færðir eru í efnahagsreikning. Upplýsingar um nýtingarrétt vegna leigueigna og leiguskuldbindingu er að finna hér að neðan.

Leigueignir	Fasteignir
Skráð við innleiðingu 1. janúar 2019	274.210
Verðbætur af leiguskuldbindingu	14.158
Viðbætur vegna nýrra samninga	499.687
Breytingar á fyrri samningum	(31.917)
Afskriftir	(117.331)
Staða 31. desember 2019	638.806
Verðbætur af leiguskuldbindingu	23.232
Viðbætur vegna nýrra samninga	42.867
Breytingar á fyrri samningum	17.278
Afskriftir	(88.266)
Staða 31. desember 2020	633.918

Tímalengd samninga 1-15 ár

Upphæðir færðar í rekstrarreikning

	2020	2019
Afskriftir af nýtingarrétti	88.266	117.331
Vaxtagjöld af leiguskuldbindingu	30.795	17.434
Gjaldfært vegna skammtímaleigu	25.970	12.995
Samtals gjaldfært á árinu	145.031	147.760

Félagið greiddi 217 milljónir kr. í húsaleigu. Árið 2019 voru greiddar 295 milljónir kr..

Leiguskuldir

	Fasteignir
Skráð við innleiðingu 1. janúar 2019	292.620
Verðbætur af leiguskuldbindingu	14.158
Viðbætur vegna nýrra samninga	499.687
Breytingar á fyrri samningum	(31.917)
Vaxtagjöld á tímabilinu	17.434
Leigugreiðslur á tímabilinu	(140.244)
Staða 31. desember 2019	651.738
Verðbætur af leiguskuldbindingu	23.232
Viðbætur vegna nýrra samninga	42.867
Breytingar á fyrri samningum	17.751
Vaxtagjöld á tímabilinu	30.795
Leigugreiðslur á tímabilinu	(110.846)
Næsta árs afborgun leiguskulda fært með afborgunum langtímaskulda	(96.350)
Staða 31. desember 2020	559.187

Skýringar

Leiguskuldbinding

Gjalddagagreining - ónúvirt samningsbundið greiðsluflæði	31.12.2020	31.12.2019
Innan árs	97.862	100.898
Eftir ár en innan 5 ára	281.371	269.430
5 ár og síðar	474.867	493.972
Heildar ónúvirtar leiguskuldir 31.desember	854.100	864.300
Skammtímaskuldir	96.350	99.397
Langtímaskuldir	559.187	552.338
Leiguskuldir á efnahagsreikningi 31.desember	655.537	651.735

18. Eigið fé

Hlutfé

Hlutfé greinist þannig:

	Hlutir	Hlutfall	Fjárhæð
Heildarhlutfé í 31.12.2020	2.947.500	100,0%	2.947.500

Heildarhlutfé í árslok var 2.947,5 milljónir kr. þar af voru útgefnir hlutar á árinu 2019 samtals 1.500 milljónum kr.. Nafnverð hvers hlutar er ein íslensk króna og jafngildir hver króna nafnverðs einu atkvæði. Á árinu 2019 voru gefnir út 1.500 milljónir kr. þar af greitt inn 970,6 milljónir kr. og vaxtaberandi láni að fjárhæð 529 milljónir króna breytt í hlutfé.

Lögbundinn varasjóður

Samkvæmt lögum um hlutfélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutfjár í varasjóði. Tillag í varasjóð skal nema a.m.k. 10% af hagnaði þar til hlutfall varasjóðs nemur 10% af nafnverði hlutfjár, en eftir það er tillagið a.m.k. 5% af hagnaði þar til hlutfall varasjóðs nemur 25% af nafnverði hlutfjár.

Bundið eigið fé

Bundið eigið fé er tilkomið vegna hlutdeildatekna umfram móttæknar arðgreiðslur í samræmi við 5. mgr. 41. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Skýringar

19. Vaxtaberandi skuldir

Vaxtaberandi langtímaskuldir greinast þannig:

	Skuldir við lánastofnanir	
	31.12.2020	31.12.2019
Verðtryggðar skuldir í ISK	1.635.146	1.952.985
Næsta árs afborganir vaxtaberandi langtímaskulda	(177.645)	(302.063)
Vaxtaberandi langtímaskuldir í árslok	1.457.501	1.650.922

Afborganir af vaxtaberandi langtímaskuldum greinast þannig:

	Skuldir við lánastofnanir	
	31.12.2020	31.12.2019
Afborganir 2021/2020	177.645	302.063
Afborganir 2022/2021	291.451	308.320
Afborganir 2023/2022	174.178	314.952
Afborganir 2024/2023	179.149	197.779
Afborganir 2025/2024	184.010	197.779
Afborganir 2026/2025	187.982	188.483
Afborganir síðar	341.951	443.610
	1.536.366	1.952.986

Vegnir meðalvextir eru eftirfarandi:

	31.12.2020	31.12.2019
Skuldir við lánastofnanir.....	3,3%	4,3%

Hreyfingar vaxtaberandi langtímaskulda

	2020	2019
Staða 1. janúar.....	1.952.985	2.308.667
Endurflokkað vegna eigna til sölu og aflagðrar starfsemi.....	0	(2.895)
Afborganir.....	(379.545)	(1.014.924)
Ný lán.....	0	603.400
Verðbætur og gengismunur.....	61.707	58.737
Staða 31. desember.....	1.635.147	1.952.985

Vaxtaberandi skammtímaskuldir greinast þannig:

	31.12.2020	31.12.2019
Næsta árs afborganir langtímaskulda samanber framar.....	177.645	302.063
	177.645	302.063

Skýringar

20. Tekjuskattsinnæign/(-skuldbinding)

	Inneign / (skuldbinding)	
	2020	2019
Staða í ársbyrjun	188.875	70.340
Áhrif innleiðingar á IFRS 16	0	3.682
Fært út við sölu dótturfélaga	0	(2.802)
Mismunur á álöögðum og opinberum gjöldum fyrra árs	95	847
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins	(20.369)	116.808
Staða í árslok	168.601	188.875

Tekjuskattsinnæign/(-skuldbinding) greinist þannig á einstaka liði efnahagsreiknings:

	31.12.2020	31.12.2019
Varanlegir rekstrarfjármunir	1.049	(6.761)
Húsaleiguskuldbinding	4.324	2.586
Veltufjáreignir	13.739	12.398
Frestaður gengismunur	(8.747)	(7.763)
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	158.236	188.416
	168.601	188.876

Yfirfæranlegt skattalegt tap nýtist til frádráttar skattalegum hagnaði í síðasta lagi sem hér segir:

Frá hagnaði ársins 2028	365.537
Frá hagnaði ársins 2029	425.643
	791.180

21. Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2020	31.12.2019
Virðisaukaskattur	79.206	59.026
Fyrirframinnheimtar tekjur	30.250	27.371
Ógreidd laun og launatengd gjöld	633.578	623.136
Aðrar skuldir	78.023	53.528
	821.058	763.061

22. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar félagsins eru íslenska ríkið og fyrirtæki og stofnanir sem tilheyra því auk stjórnar félagsins, helstu stjórnendur þess og nánir fjölskyldumeðlimir þeirra. Félagið á viðskipti við tengda aðila sína og eru viðskiptin verðlögð eins og um ótengda aðila væri að ræða. Félagið nýtir sér undanþágu IAS 24 fyrir félög í ríkiseigu.

Skýringar

23. Fjárhagsleg áhættustýring

Samstæðan stýrir fjármagni sínu þannig að hún viðhaldi rekstrarhæfi sínu á sama tíma og hún hámarkar arðsemi hagaðilla með sem bestu jafnvægi á milli skulda og eigin fjár. Félaginu ber ekki að fylgja ytri reglum um lágmarks eiginfjárstöðu.

Stjórnendur félagsins fylgjast með og greina fjárhagslegar áhættur í rekstri. Aðferðir vegna áhættustýringar eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi félagsins. Eftirfarandi áhættur hafa verið greindar vegna fjármálagerninga.

Gangvirði

Óverulegur munur er á gangvirði og bókfærðu verði fjáreigna og fjárskulda.

Markaðsáhætta

Helstu áhættuþættir félagsins eru breytingar á gengi gjaldmiðla, vaxtabreytingar og verðbólga. Markmið með stýringu markaðsáhhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Gjaldmiðlaáhætta

Hluti af fjáreignum og fjárskuldum samstæðunnar er í erlendum gjaldmiðli, og ber samstæðan áhættu vegna breytinga á gengi viðkomandi gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni. Samstæðan reynir að lágmarka gjaldmiðlaáhættu í gegnum eftirlit með gengisþróun og með viðeigandi samsetningu fjáreigna og fjárskulda í helstu viðskiptagjaldmiðlum. Samstæðan ver sig að jafnaði ekki fyrir gjaldmiðlaáhættu.

Hér að neðan eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur félagsins. Gengi þeirra og staða miðast við lokagengi tímabilsins.

31. desember 2020:	Gengi	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	156,1	57.594	49.782	7.812
NOK	14,9	13.642	239	13.403
SEK	15,6	1.792	751	1.041
DKK	21,0	8	3.381	-3.373
USD	127,2	2.353	16.311	(13.958)
XDR	183,9	452.057	0	452.057
GBP	173,6	307.174	252.247	54.927
		<u>834.620</u>	<u>322.711</u>	<u>511.909</u>

31. desember 2019:	Gengi	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	135,8	184.505	9.232	175.273
NOK	13,8	30.341	0	30.341
SEK	13,0	26.086	0	26.086
DKK	18,2	5.278	4.101	1.177
USD	121,1	2.231	9.935	(7.704)
XDR	167,8	389.200	9.090	380.110
GBP	159,4	141.879	0	141.879
		<u>779.520</u>	<u>32.358</u>	<u>747.162</u>

Skýringar

23. Fjárhagsleg áhættustýring, frh.

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 5% og 10% hækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi myntum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi mynt á reikningsskiladegi. Í töflu hér að framan má sjá stöðu eigna og skulda í erlendum myntum sem næmnigreiningin tekur til. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gengisáhættu. Greiningin tekur ekki tillit til skattaáhrifa og var unnin með sama hætti fyrir samanburðartímabilið. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga í erlendri mynt er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á afkomu og eigið fé:	31.12.2020		31.12.2019	
	5%	10%	5%	10%
EUR	391	781	8.764	17.527
NOK	670	1.340	1.517	3.034
SEK	52	104	1.304	2.609
DKK	(169)	(337)	59	118
USD	(698)	(1.396)	(385)	-770
XDR	22.603	45.206	19.006	38.011
GBP	2.746	5.493	7.094	14.188
	<u>25.595</u>	<u>51.191</u>	<u>37.359</u>	<u>74.717</u>

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum. Vaxtaáhætta myndast þar sem langtímaskuldir samstæðunnar bera fasta og breytilega vexti. Áhættunni er stjórnað með eftirliti með vaxtaþróun og viðeigandi blöndu af lánum með föstum og breytilegum vöxtum.

Vaxtakjör á lántökum félagsins koma fram í skýringu 19 fyrir langtímaskuldir. Af vaxtaberandi skuldum félagsins bera 1.398 milljónir kr. breytilega vexti (31. desember 2019: 1.619 milljónir kr.) og 237 milljónir kr. fasta vexti (31. desember 2019: 334 milljónir kr.).

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 50 og 100 punkta hækkun vaxta hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin endurspeglar þau áhrif sem koma fram í rekstrarreikningi og eigin fé án skattaáhrifa.

Áhrif á afkomu og eigið fé	31.12.2020		31.12.2019	
	50 pkt	100 pkt	50 pkt	100 pkt
	<u>6.992</u>	<u>13.983</u>	<u>8.095</u>	<u>16.190</u>

Verðbólguáhætta

Vaxtaberandi skuldir að fjárhæð 1.635 milljónir kr. eru verðtryggðar miðað við vísitölu neysluverðs (31. desember 2019: 1.953 milljónir kr.) og hefur þróun neysluvísitölu því áhrif á bókfærða stöðu lánanna og sjóðstreymi tengt þeim. Hækkun verðbólgu um 1% yfir árið hefði lækkað afkomu samstæðunnar um 16,4 milljónir kr. fyrir tekjuskatt (2019: 19,5 milljónir kr.). Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar.

23. Fjárhagsleg áhættustýring, frh.

Útlánaáhætta

Í útlánaáhættu felst áhættan á því að mótaðilar samstæðunnar geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að samstæðan tapar á fjármálagerningum sínum. Stjórnendur fylgjast reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáhættu og settar hafa verið útlánareglur hvað varðar samþykki og gjaldfresti nýrra viðskiptavina ásamt bankaábyrgðum til að lágmarka lánsáhættu. Þær útlánareglur eru yfirfarnar reglulegar til að endurspeglar breyttar aðstæður mótaðila. Ekki er tekið tillit til undirliggjandi trygginga við mat á hámarksútlánaáhættu.

Hámarksútlánaáhætta er sú bókfærða staða sem er sundurliðuð hér að neðan:

	31.12.2020	31.12.2019
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur	252.850	485.460
Viðskiptakröfur	885.662	917.056
Aðrar skammtímakröfur (án fyrirframgreiðslna)	65.989	120.877
Handbært fé	1.023.338	562.204
	<u>2.227.840</u>	<u>2.085.597</u>

Töflurnar hér að neðan sýna bókfært verð fjáreigna eftir aldri (fjöldi daga fram yfir gjalddaga) og flokkun:

31. desember 2020:	Skuldabréfaeign og lt.kröfur	Viðskiptakröfur	Aðrar skammtímakröfur	Samtals
Ögjaldfallið	252.850	841.041	65.989	1.159.880
1-30 daga		20.465		20.465
31-60 daga		601		601
61-90 daga		23.556		23.556
	<u>252.850</u>	<u>885.663</u>	<u>65.989</u>	<u>1.204.503</u>
31. desember 2019:	Skuldabréfaeign og lt.kröfur	Viðskiptakröfur	Aðrar skammtímakröfur	Samtals
Ögjaldfallið	485.460	831.136	120.877	1.437.473
1-30 daga		35.857		35.857
31-60 daga		17.492		17.492
61-90 daga		32.571		32.571
	<u>485.460</u>	<u>917.056</u>	<u>120.877</u>	<u>1.523.393</u>

Félagið metur niðurfærslu viðskiptakrafna út frá líkum á því að vanefndir verði einhvern tíma á líftíma viðskiptakrafna. Viðskiptakröfum er skipt í aldursflokka og niðurfærsla áætluð fyrir hvern aldursflokk sem byggir á reynslu fyrri ára, mati stjórnenda og framtíðarhorfum í efnahagsumhverfi viðskiptavina. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna endurspeglar gangvirði þeirra. Ekki er færð niðurfærsla vegna langtímakrafna og skuldabréfaeignar þar sem stjórnendur meta tapsáhættu litla og áhrif þess að færa vænt útlánatap yrðu óveruleg.

Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er sú áhætta sem felst í því tapi sem samstæðan gæti orðið fyrir vegna þess að hún getur ekki staðið við skuldbindingar sínar innan tilskilinna gjaldfresta. Stjórnendur fylgjast með lausafjástöðu með greiningu á gjalddaga fjáreigna og skulda til að tryggja að samstæðan geti endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur geta haft á samstæðuna. Þrátt fyrir COVID þá hefur vel tekist til að stýra félaginu þannig að minnka kostnað á móti minnkandi erlendum tekjum en að sama skapi auka tekjur á innanlandsmarkaði. Innheimta innlendra viðskiptakrafna hefur verið góð á árinu og vel fylgst með þróun á þeim. Niðurgreiðsla langtímalána hefur leitt til minni vaxtagjalda. Þetta leiðir til þess að lausafjárstaða félagsins hefur batnað eins og lausafjár.

Skuldir 31. desember 2020:	Innan árs	2022	2023	2024 eða síðar	Samtals
Óvaxtaberandi	1.359.824				1.359.824
Með breytilegum vöxtum	62.688	62.688	62.688	1.210.271	1.398.334
Með föstum vöxtum	114.958	121.855			236.813
Leiguskuldbinding	97.862	86.262	76.679	593.296	854.099
	<u>1.635.332</u>	<u>270.805</u>	<u>139.367</u>	<u>1.803.567</u>	<u>3.849.070</u>

Skuldir 31. desember 2019:	Innan árs	2021	2022	2023 eða síðar	Samtals
Ovaxtaberandi	1.248.849				1.248.849
Með breytilegum vöxtum	231.547	231.682	231.522	1.218.198	1.912.949
Með föstum vöxtum	121.194	121.035	122.723		364.952
Leiguskuldbinding	129.729	106.907	93.285	534.379	864.301
	<u>1.731.319</u>	<u>459.624</u>	<u>447.530</u>	<u>1.752.577</u>	<u>4.391.050</u>

24. Skipting tekna og gjalda eftir rekstrarþáttum

Settar eru fram kröfur um bókhaldslega og fjárhagslega aðgreiningu í rekstri póstrekenda í reglugerð nr. 313/2005. Reglugerðin inniheldur meðal annars ákvæði um framkvæmd aðgreiningarinnar og upplýsingaskyldu póstrekenda til Póst- og fjarskiptastofnunar. Í samræmi við ákvæði reglugerðarinnar sendir félagið Póst- og fjarskiptastofnun árlega sundurliðaðar bókhalds- og fjármálaupplýsingar varðandi aðgreininguna.

Þann 27. nóvember 2020 birti Póst- og fjarskiptastofnun yfirlit yfir bókhaldslegan aðskilnað félagsins vegna rekstrarársins 2019 og var það niðurstaða stofnunarinnar eftir skoðun gagnanna að kostnaðarbókhald og bókhaldslegur aðskilnaður félagsins væri í samræmi við viðurkennda aðferðafræði og ákvæði laga um póstpjónustu og fyrrnefnda reglugerð um bókhaldslega og fjárhagslega aðgreiningu í rekstri póstrekenda.

Niðurstöður um bókhaldslega og fjárhagslega aðgreiningu í rekstri vegna rekstrarársins 2020 verða sendar Póst- og fjarskiptastofnun í samræmi við fyrrmæli reglugerðarinnar.

25. Aðrar upplýsingar um rekstrarumhverfi

Árið 2020 var fyrsta rekstrarár á gildistíma nýrra póstlaga, sem samþykkt voru um mitt ár 2019 og tóku gildi í upphafi árs 2020. Markmið hinna nýju póstlaga var meðal annars að færa lagaumgjörð póstmála á Íslandi í samræmi við uppfærða pósttilskipun ESB, og þannig í samræmi við það sem þekkist í öðrum EES ríkjum. Ein af þeim breytingum sem fylgdu þannig hinum nýju lögum var niðurfelling einkaréttar íslenska ríkisins á bréfpósti 0-50 gr., sem Íslandspóstur hafði forræði á.

Þar með var 2020 fyrsta ár Íslandspósts þar sem fyrirtækið starfaði einvörðungu á samkeppnismörkuðum. Sem fyrr segir tilheyrði einkaréttur á bréfasendingum 0-50 gr. formlega íslenska ríkinu og því var 2020 enn fremur fyrsta ár sem íslenska ríkið var ekki handhafi slíks réttar. Fulltrúar framkvæmdavaldsins, með samgöngu- og sveitastjórnarráðuneytið sem og Póst- og fjarskiptastofnunar í fararbroddi, efndu á árinu 2020 til opins samráðs um tilhögun póstmála á Íslandi til framtíðar í kjölfar brottfalls einkaréttarins. Íslandspóstur tók þátt í því samráði og reyndi eftir fremsta megni að vera framkvæmdarvaldinu innan handar.

Niðurstaða framkvæmdavaldsins var sú að Póst- og fjarskiptastofnun útnefndi Íslandspóst alþjónustuveitanda með ákvörðun sinni nr. 13/2020 - Útnefning Íslandspósts ohf. sem alþjónustuveitanda á sviði póstpjónustu um land allt, dags. 11. desember 2020. Ákvörðun þessi er tímabundin samkvæmt orðum hennar til allt að tíu ára. Á árinu 2020 hafði Íslandspóstur hins vegar starfað sem útnefndur alþjónustuveitandi á grundvelli bráðabirgðaákvörðunar Póst- og fjarskiptastofnunar nr. 29/2019 - Skylda Íslandspósts ohf. til að veita alþjónustu um land allt, dags. 11. desember 2019. Báðar ákvarðanir lögðu skyldu á félagið til þess að uppfylla alþjónustuloforð hinna nýju laga, á öllu landinu, í öllum flokkum alþjónustu, en þeir eru bréf; magnpóstur; pakkar upp að 10 kg.; ábyrgðarsendingar; tryggðar sendingar og blindrasendingar upp að 2 kg.

26. Reikningsskilaaðferðir

Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga móðurfélagsins og dótturfélaga þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinninn sinn af fjárfestingunni. Félagið endurmetur á reikningsskiladegi hvort yfirráð yfir fjárfestingu séu til staðar með tilliti til ofangreindra þátta.

Rekstrarniðurstaða keypra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í rekstrarreikningi og yfirliti um aðra heildarafkomu frá og með kaupdegi eða fram að söludegi eftir því sem við á. Leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaganna eru gerðar þegar nauðsynlegt þykir og reikningsskilaaðferðir þeirra aðlagðar að þeim sem samstæðan notar.

Markmið með gerð samstæðureikningsskila er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt við gerð reikningsskilanna.

Skráning tekna

Tekjuskráning félagsins endurspeglar það gagngjald sem samstæðan væntir að fá vegna sölu á þjónustu og vöru til viðskiptavinar. Tekjur félagsins af samningum við viðskiptavininn myndast einkum af sölu póstpjónustu sem felur meðal annars í sér dreifingu á bréfum, pökkum, fjölpósti og tilheyrandi þjónustu. Tekjur eru skráðar þegar samningsskylda félagsins hefur verið uppfyllt. Þjónustutekjur eru eftir atvikum færðar á þeim tímapunkti þegar þjónustan hefur verið innt af hendi, eða samhliða því sem þjónustan er veitt. Vörusala er skráð þegar yfirráð yfir seldri vöru flytjast yfir til kaupanda, sem er almennt við afhendingu vöru. Sala er sýnd í rekstrarreikningi að teknu tilliti til afsláttu. Tekjur, sem innheimtar hafa verið á reikningsárinu en varða síðari reikningsár, eru færðar til skuldar í efnahagsreikningi sem fyrirfram innheimtar tekjur. Tekjur, sem varða reikningsárið en innheimtast eftir lok þess, eru færðar til eignar í efnahagsreikningi. Erlendar pósttekjur sem varða reikningsárið eru færðar til eignar sem langtímakröfur en um er að ræða kröfur á erlend póstfyrirtæki sem myndast við uppgjör viðskipta á póstsendingum á milli landa þá geta greiðslur vegna viðskiptanna borist allt að tveimur og hálfu ári eftir að krafa myndast.

Skráning gjalda

Gjöld sem stofnað er til við öflun tekna á tímabilinu eru færð sem rekstrarkostnaður. Gjöld sem stofnað er til á reikningsárinu en varða síðari reikningsár eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Gjöld sem varða reikningsárið en koma til greiðslu síðar, eru færð til skuldar sem áfallinn kostnaður í efnahagsreikningi.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum og arðstekjum. Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum og virðisrýrnun fjáreigna og eru færð í rekstrarreikning á því tímabili sem þau falla til. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í rekstrarreikning. Peningalegar eignir og skuldir í erlendri mynt eru umreiknaðar miðað við gengi myntar í árslok og er áfallinn gengismunur færður í rekstrarreikning á meðal fjármagnsliða.

Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn nema þegar hann tengist liðum sem færðir eru beint á eigin fé, en þá er tekjuskatturinn færður á eigin fé. Útreikningur hans byggir á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn félaga í samstæðunni er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þeirra. Frestaður tekjuskattur er ekki færður vegna tímabundins mismunar sem verður til við upphaflega skráningu viðskiptavildar.

Tekjuskattsinneign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

26. Reikningsskilaaðferðir, frh.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð þeirra samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Eftir upphaflega skráningu eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum.

Afskriftir eru reiknaðar línulega af afskrifanlegri fjárhæð miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikning. Afskrifanleg fjárhæð er kostnaðarverð að frádregnu væntu hrakvirði. Lóðir og lönd eru ekki afskrifuð. Upplýsingar um afskriftarhlutföll eigna má finna í skýringu nr. 11.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna telst mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söluþegi, og er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem salan á sér stað.

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á uppgjörsþegi og breytt ef þörf krefur.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir samstæðunnar samstanda af hugbúnaði sem hefur takmarkaðan líftíma og eru færðar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Afskriftir er færðar línulegar í rekstrarreikning á áætluðum nýtingartíma eignanna. Upplýsingar um áætlaðan nýtingartíma má finna í skýringu nr. 12.

Virðisrýrnun eigna annarra en fjáreigna

Á reikningsskiladegi er bókfært verð eigna metið með tilliti til virðisrýrnunar. Komi fram vísbending um virðisrýrnun er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið til að unnt sé að ákvarða upphæð virðisrýrnunar (ef einhver er).

Endurheimtanlegt virði er annað hvort hreint söluvirði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra er. Við mat á nýtingarvirði er notað vænt fjárstreymi sem fært hefur verið til núvirðis með vaxtaþrósentu sem viðeigandi er við fjármögnun slíkrar eignar að teknu tilliti til skatta. Þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna þá metur samstæðan endurheimtanlegt virði þeirrar sjóðskapandi einingar sem eignin fellur undir.

Sé endurheimtanlegt virði eignar eða fjárskapandi einingar metið lægra en bókfært verð er bókfært verð eignarinnar lækkað í endurheimtanlegt virði. Virðisrýrnun fjárskapandi eininga er fyrst færð til lækkunar á tengdri viðskiptavild, en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna einingarinnar. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í rekstrarreikning.

Ef áður færð virðisrýrnun á ekki lengur við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur, þó ekki umfram upphaflegt kostnaðarverð eða afskrifað kostnaðarverð sé um eign með takmarkaðan líftíma að ræða. Virðisrýrnun viðskiptavildar er ekki heimilt að bakfæra.

Fjáreignir

Fjáreignir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjáreignir eru ekki metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er allur beinn viðskiptakostnaður færður til lækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Samstæðan skráir allar fjáreignir sínar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Fjáreignir samstanda af langtímakröfum, skuldabréfum, viðskiptakröfum, skammtímakröfum að undanskildum fyrirframgreiddum kostnaði og aðráttarsköttum, eignarhlutum í öðrum félögum og handbæru fé.

Fjáreignir sem áætlað er að halda til gjalddaga og samningsbundið greiðslufjáreið þeirra samstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum skal skrá á afskrifuðu kostnaðarverði nema gervingurinn sé skilgreiningur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við gangvirðisheimildina. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun. Fjáreignir samstæðunnar sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru langtímakröfur, viðskiptakröfur, aðrar skammtímakröfur, eignarhlutar í öðrum félögum, kröfur á tengda aðila og handbært fé.

26. Reikningsskilaaðferðir, frh.

Handbært fé

Handbært fé samstæðunnar samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Virðisrýrnun fjáreigna

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi. Fjáreignir samstæðunnar sem falla undir gildissvið virðisrýrnunarlíkansins eru langtímakröfur, viðskiptakröfur, aðrar skammtímakröfur (að undanskildum fyrirframgeiðslum og afdráttarsköttum), kröfur á tengda aðila og handbært fé.

Við mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur beitir samstæðan einfaldaðri nálgun. Sú nálgun gerir ráð fyrir að samstæðan meti niðurfærslu sem er jöfn væntu útlánatapi á líftíma viðskiptakrafanna. Viðskiptakröfum samstæðunnar er skipt niður í flokka eftir þeim fjölda daga sem þær eru komnar fram yfir gjaldlega. Við mat á föstu niðurfærsluhlutfalli fyrir hvern flokk er horft til tapaðra krafna félagsins í sögulegu samhengi, leiðréttri fyrir framtíðarvæntingum um efnahagslega þróun ef þörf er á. Sjá nánari umfjöllun um mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur í skýringu nr. 23.

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir, sem hafa orðið, hafi áhrif á vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar og hægt er að meta virðisrýrnun með áreiðanlegum hætti. Samstæðan færir sértæka niðurfærslu á fjáreignir þar sem hlutlæg vísbending er um virðisrýrnun.

Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi. Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna á hlutlægan hátt atburði sem átti sér stað eftir að virðisrýrnun var færð.

Leigusamningar

Við upphaflega skráningu metur samstæðan hvort samningur teljist vera leigusamningur eða innihaldi leigusamning. Samstæðan skráir nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga, nema skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigueignir með lágt virði, þar sem leigugreiðslur eru færðar línulega á meðal rekstrargjalda yfir leigutímann.

Leiguskuldbinding og nýtingarréttur af leigueign eru upphaflega metin á núvirði framtíðarleigugreiðslna. Leigugreiðslur eru núvirtar með innbyggðum vöxtum í samningi, eða ef þeir eru ekki aðgengilegir, með vöxtum af viðbótarlánsfé. Leiguskuldbinding samanstendur af föstum greiðslum auk breytilegra greiðslna vegna vísitölu, vænts hrakvirðis og kaupréttá leigueignum ef líklegt er talið að þeir verði nýttir, og að frádrögnum leiguhvötum. Leigugreiðslur skiptast í vaxtagjöld og greiðslur af höfuðstól sem koma til lækkunar á leiguskuldbindingu. Félagið endurmetur leiguskuldbindingu ef leigutímabil breytist, ef leigugreiðslur breytast vegna vísitölutengingar eða þegar breytingar eru gerðar á leigusamningi sem ekki leiða til þess að nýr leigusamningur er skráður.

Leigueignir eru afskrifaðar á því sem styttra reynist, líftíma leigusamnings eða leigueignar. Ef leigusamningur leiðir til eigendaskipta eða ef bókfært verð nýtingarréttar af leigueign felur í sér kauprétt á viðkomandi leigueign, þá er nýtingarrétturinn afskrifaður á líftíma leigueignarinnar. Nýtingarréttur vegna leigueignar er afskrifaður frá upphafsdegi leigusamnings. Breytilegar leigugreiðslur sem eru ekki vísitölutengdar eru ekki hluti af leiguskuldbindingu eða nýtingarrétti leigueignar, heldur gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

Fjárskuldir

Fjárskuldir samstæðunnar samstanda af viðskiptaskuldum, öðrum skammtímaskuldum og skuldum við lánastofnanir. Aðrar fjárskuldir þar á meðal skuldir við lánastofnanir, eru upphaflega metnir á gangvirði að frádrögnum viðskiptakostnaði. Við síðara mat eru þær færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti. Samstæðan afskráir fjárskuldir eingöngu þegar skuldbinding vegna þeirra er ekki lengur til staðar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Íslandspóstur ohf., gegnir veigamiklu hlutverki í að tengja fólk, fyrirtæki og samfélög með því að miðla mikilvægum upplýsingum, gögnum og vörum til allra landsmanna og viðskiptavina þeirra hvar sem þeir eru á landinu. Starfsmenn Íslandspósts handleika dag hvern póstsendingar, sem teljast í hundruðum þúsunda. Þar að auki er Íslandspóstur í traustri samvinnu við pósthyriræki um allan heim sem tryggir þéttleika dreifikerfisins. Póstþjónusta gegnir mikilvægu hlutverki, ekki síst fyrir atvinnulíf, og er í lykilhlutverki í vefverslun. Í nýlegri stefnu Evrópusambandsins um stafrænan innri markað (e. Digital Single Market eða DSM) er lögð sérstök áhersla á að virk og áreiðanleg pósthjónusta sé grundvöllur virkrar vefverslunar milli landa.

Samfélagsábyrgð

Íslandspóstur gerir sér grein fyrir samfélagslegri ábyrgð sinni og leggur ríka áherslu á jafnvægi milli umhverfismála, samfélags og stjórnhátta. Sýn fyrirtækisins er að sjálfbærni verði samofin menningu Íslandspósts og hluti allrar ákvarðanatöku. Því hefur umgjörð málaflokksins verið endurskipulögð.

Hafinn er undirbúningur að fyrstu loftslagsstefnu Íslandspósts, ásamt markmiðum og aðgerðum, meðal annars kolefnisjöfnun starfseminar. Kolefnisfótspor fyrirtækisins liggur að miklu leyti í sjálfum rekstrinum, það er flokkun, flutningi og dreifingu pósts. Íslandspóstur fylgist því grannt með tækniþróun í samgöngumálum, orkuskiptum og innviðum sem og leitar tækifæra til að draga þannig úr neikvæðum umhverfisáhrifum af starfsemi sinni. Fram undan er jafnframt að tengja starfsemina heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna þannig að Íslandspóstur leggi sitt af mörkum til að vinna að þeim.

Íslandspóstur ohf. hefur farið í gegnum úttekt frá KPMG á áhættumati skv. lögum nr. 140/2018 og vinnur samkvæmt því. Áhættumat er skoðað á hverju ári en er endurmetið á þriggja ára fresti.

Mannauður

Hjá Íslandspósti starfa um það bil 800 í um 600 stöðugildum. Íslandspóstur hefur fengið jafnlaunavottun og vinnur markvisst að því að eyða út kynbundnum launamun. Fræðsludeild fyrirtækisins vinnur að öflugri fræðslustarfi þvert á starfsemi fyrirtækisins. Á árinu var mikil áhersla lögð á mannauðsmælingar og endurgjöf starfsmanna í gegnum HR monitor. Mannauðsstefna Íslandspósts var þróuð og samþykkt af stjórn fyrirtækisins á árinu. Innleiðing mannauðskerfa lauk á árinu og tekinn var til notkunar hugbúnaður sem gerir Íslandspósti mögulegt að framkvæma mánaðarlega jafnlaunagreiningar. Viðhaldsúttekt fyrir árið 2020 sýndi fram á aðeins 0,1% mun á grunnlaunum, konum í óhag en áfram verður unnið að því að útrýma þessum mun endanlega.

Siðferði, spilling, mútur og mannréttindi

Félagið virðir almenn mannréttindi, rétt allra til félagafrelsis og kjarasamninga. Áhersla er lögð á að verktakar fari eftir gildandi lögum í landinu er varðar alla sína starfsmenn, sama hvort það eru þeirra launþegar eða undirverktakar.

Félagið setti sér skrifleg viðmið á árinu hvað verðar peningarpvætti. Áhættustefna félagsins, innra eftirlit og mannauðsstefna taka á aðgerðum gagnvart siðferði, spillingu, mannréttindum eða mútum.